

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 19C/42/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118281587
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2018:6118281587.3

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v právnej veci žalobcu N. N., nar. XX. XX. XXXX, toho času umiestnený v Ú.C. Y. G. L. W. C. E. E. - R., so sídlom C.Z. XX, E. E., proti žalovanému Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, so sídlom Sládkovičova 80, Banská Bystrica, o antidiskriminačnej žalobe, o sťažnosti žalobcu voči uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 19C/42/2018 - 23 zo dňa 25. 07. 2018, takto

rozhodol:

Súd zamietá sťažnosť žalobcu voči uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 19C/42/2018 - 23 zo dňa 25. 07. 2018.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 29. 05. 2018 sa žalobca domáhal:

- a) vyslovenia, že žalovaný v súvislosti s neumožnením žalobcovej návštevy priamym kontaktom dňa 29. 04. 2018 v čase od 14.00 h do 16.00 h porušil zákaz diskriminácie podľa čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv a slobôd, čl. 1 Dodatkového protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv a slobôd, a čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky;
- b) náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1 800,00 Eur a
- c) náhrady trov konania.

V žalobe uviedol, že vykonáva trest odňatia slobody u žalovaného. Po celý čas je držaný v oddiele s bezpečnostným režimom z údajných preventívno - bezpečnostných dôvodov, ktoré však v príslušných rozhodnutiach celkom absentujú. Žiadosťou zo dňa 08. 04. 2018 sa domáhal povolenia návštevy pre matku a brata na deň 29. 04. 2018 v čase od 14.00 h do 16.00 h a jej vykonania priamym kontaktom. Po opakovanom naliehaní žalobcu mu bolo až dňa 20. 04. 2018 oznámené, že jeho žiadosti o návštevu nebolo vyhovená a on osobne môže mať návštevu len v pracovných dňoch a bez priameho kontaktu. Nevyhovením žiadosti o návštevu došlo zo strany žalovaného k znevýhodneniu žalobcu v porovnaní s tými odsúdenými, ktorým bolo v uvedený deň a v uvedenom čase povolené prijať návštevu. K znevýhodneniu došlo z dôvodu, že žalobca podáva na žalovaného a jeho riaditeľa sťažnosti, podnety a trestné oznámenia a z dôvodu jeho umiestnenia v bezpečnostnom režime. Predmetným znevýhodňujúcim zaobchádzaním žalobca značne psychicky trpí, cíti sa šikanovaný, keďže mu je bránené v kontakte s rodinou bez objektívneho a rozumného odôvodnenia, vníma to ako ponížovanie jeho ľudskej dôstojnosti, obťažovanie a pomstu za právne kroky. Toto odlišné zaobchádzanie sa dotýka aj žalobcových rodinných príslušníkov, pre ktorých predstavuje vykonanie návštevy v pracovných dňoch príťaž kvôli pracovnému vyťaženiu, a teda to má na nich ekonomický dopad, ktorý by v čase pracovného pokoja niešť nemuseli. V žalobe poukázal na Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach a na Ústavu Slovenskej republiky. Ďalej citoval judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva či Ústavného súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Českej republiky. Žalobca sa nachádzal v porovnateľnej situácii v nadväznosti na požívanie práva na rodinný život ako väzni, ktorým bolo umožnené prijať návštevu. Vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu (psychické strádanie a poníženie dôstojnosti žalobcu, ktorý je v moci štátu, a zavrhnutiahodná diskriminačná pohnútkou poukazujúca na aroganciu moci, kompetentných fakticky zneužívajúcich svoje

postavenie na akúsi pomstu žalobcovi za právne kroky, ktoré činí na ochranu svojich práv) sa domáha aj náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1 800,00 Eur.

2. Žalobca požiadal aj o oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu z dôvodu, že je nemajetný, zadlžený, od 27. 11. 2012 obmedzený na osobnej slobode, vo výkone trestu odňatia slobody, bez zamestnania a bez možnosti zaobstarat' si finančné prostriedky. Uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 24S/9/207, sp. zn. 24S/32/2017, sp. zn. 23S/126/2017 a sp. zn. 23S/30/2017 bol už oslobodený od súdnych poplatkov. Tiež bol oslobodený od súdnych poplatkov uzneseniami Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 10C/42/2017, Okresného súdu v Trenčíne sp. zn. 18C/43/2017 a uzneseniami Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Sa/14/2017 a sp. zn. 2S/4/2017. Najnovšie bol oslobodený od súdnych poplatkov uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 24S/36/2017 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1S/244/2016. Žalobca po preskúmaní jeho majetkových pomerov je považovaný za osobu v materiálnej núdzi (napr. rozhodnutia Centra právnej pomoci sp. zn. KaNR 6242/2018, sp. zn. KaBB 10685/2018 a sp. zn. KaBB 21424/2017). Tento argument vzali do úvahy aj už spomenuté súdy vo svojich rozhodnutiach. Navyše vzhľadom na sociálne postavenie, v ktorom sa nachádza, žalobca navrhol ako dôkaz vykonať lustráciu v príslušných registroch na potvrdenie jeho majetkových pomerov odôvodňujúcich priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. S odkazom na sociálne postavenie, princíp právnej istoty a legitímneho očakávania požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov.

3. Súd uznesením č. k. 19C/42/2018 - 7 zo dňa 05. 06. 2018 žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov, toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 11. 06. 2018. Následne súd vyzval žalobcu výzvou zo dňa 05. 06. 2018 na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu v sume 66,00 Eur + 54,00 Eur (položka č. 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov) a 99,50 Eur (položka č. 7d písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov) v lehote 10 dní odo dňa doručenia výzvy. Zároveň ho poučil o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku.

4. Výzvu žalobca prevzal dňa 11. 06. 2018, no v zákonnej lehote súdny poplatok za žalobu neuhradil, a preto vyšší súdny úradník postupom podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) konanie zastavil uznesením č. k. 19/42/2018 - 23 zo dňa 25. 07. 2018.

5. Podaním doručeným súdu dňa 10. 08. 2018 žalobca podal sťažnosť voči rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku.

6. Žalobca v sťažnosti uviedol, že v žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov poukázal na svoje sociálne postavenie, ktoré mu neumožňuje zhromaždenie ďalších dokladov, pričom navrhol súdu, aby vykonal jednoduchú lustráciu v príslušných registroch, čo súd úplne odignoroval. Postup súdu vníma ako tendenčný a formalistický, pretože v iných konaniach mu oslobodenie od súdnych poplatkov priznané bolo. Súd v uznesení o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov mu vytýkal obmedzenie jeho osobnej slobody, nepravdivo a v rozpore so skutočnosťou uviedol, že môže byť pracovne zaradený (žalobca nemá možnosť pracovať - súd toto konštatovane vyfabuloval) a fakticky sa súd k žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov a jej argumentácii nevyjadril. Súd podľa neho nepochopiteľne ignoroval návrhy na vykonanie dôkazov. Poukázal na porušenie práva na spravodlivý proces, na prístup k súdu, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci. Súd v tomto konaní žalobcovi oslobodenie nepriznal, čím mu znemožnil uplatňovať jeho práva na súde. Tiež uviedol, že nadmerne formalistickým výkladom procesného pravidla môže dôjsť k upretiu práva na prístup k súdu. V rovnakých podmienkach sa má dať žalobcovi rovnaká odpoveď a diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu pri tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne zdôvodniť, je ústavne neudržateľná. Je nutné zohľadniť jeho sociálne postavenie a priznať mu preto oslobodenie od súdnych poplatkov. Žalobca nemôže byť neprimerane obmedzený objektívne nespĺniteľným dôkazným bremenom. Súd pritom vôbec neskúmal schopnosť žalobcu zaplatiť súdny poplatok. Navrhol, aby súd rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka zrušil, vykonal navrhnuté dokazovanie a znova rozhodol o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov.

7. Podľa § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie vo veciach poplatkov sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku okrem § 357 písm. a).

8. Podľa § 14 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch v sťažnosti proti rozhodnutiu o zastavení súdneho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku nemožno namietat' skutočnosti, ktoré nastali po uplynutí lehoty na zaplatenie súdneho poplatku.

9. Podľa § 14 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch v konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník vrátane rozhodovania o zastavení konania. Sudca v konaní koná a rozhoduje o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Ak sa sťažnosti vyhovie v plnom rozsahu, rozhodnutie nemusí obsahovať odôvodnenie.

10. Podľa § 248 C. s. p. o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

11. Podľa § 249 C. s. p. súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 250 ods. 1 C. s. p., ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

13. Po preskúmaní sťažnosti voči uzneseniu vyššieho súdneho úradníka súd prvej inštancie konštatuje, že bola podaná včas a je v celom rozsahu nedôvodná.

14. Vyšší súdny úradník rozhodol o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o súdnych poplatkoch. Zákonodarca zveril v tomto prípade rozhodovanie o zastavení konania vyššiemu súdному úradníkovi, pričom voči jeho rozhodnutiu je prípustná len sťažnosť. O sťažnosti rozhoduje súd prvej inštancie a odvolaciemu súdu (krajskému súdu) sa takéto rozhodnutie ani nepredkladá. Ak teda rozhodne súd prvej inštancie o sťažnosti voči rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, je toto rozhodnutie konečné.

15. Po vyhodnotení obsahu sťažnosti žalobcu súd dospel k záveru, že v sťažnosti neuviedol nič, v dôsledku čoho by súd prvej inštancie mohol zmeniť rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka. Naopak, znova poukazoval len na to, prečo mu súd oslobodenie nepriznal, hoci tak robia iné súdy. Tvrdil, že súd ignoroval jeho návrhy a jeho ústavné práva.

16. V konaní sp. zn. 19C/42/2018 bola súdu doručená žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov, ktorú obsahovala samotná žaloba. Súd v tomto prípade už nezasielal žalobcovi tlačivo pre dokladovanie pomerov strany konania, ktorá navrhuje, aby jej bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov (fyzická osoba), nakoľko jeho žiadosť uvedená priamo v žalobe je dostatočne odôvodnená a má všetky náležitosti podania. Navyše súdu (z jeho úradnej činnosti) je známe, akým spôsobom žalobca vyplnía uvedené tlačivo a tiež sú známe jeho pomery, ktoré žalobca v tlačive deklaruje.

17. Ako už bolo uvedené v uznesení č. k. 19C/42/2018 - 7 zo dňa 05. 06. 2018 o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov, pokiaľ ide o návrh žalobcu, aby súd vykonal lustráciu v príslušných registroch a zistil alebo overil jeho pomery, k tomu je potrebné uviesť, že je to len žalobca ako žiadateľ, ktorý je povinný preukázať ním tvrdené nepriaznivé pomery. Súd nemá vyhľadávacu povinnosť vo vzťahu k dôkazom potrebným na zistenie skutkového stavu. Žalobca pri tom opakovane podáva takmer identické žaloby a žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov, preto si musí byť vedomý toho, aké náležitosti a akým spôsobom má svoje tvrdenia preukazovať.

18. Žalobca neustále opomína, že pánom sporu je len on a len on nesie zodpovednosť za jeho výsledok. Takisto si neuvedomuje, že aj iné osoby (strany sporu) súd žiadajú o oslobodenie od súdnych poplatkov, pričom neraz ide o väzňov, dôchodcov, zdravotne ťažko postihnuté osoby či osamelých rodičov, ale aj o osoby tzv. strednej vrstvy či dokonca právnické osoby, no ich sociálne postavenie im nie je na príťaž, ako sa mylne domnieva. Súd nerozhodne o nepriznaní od súdnych poplatkov len preto, že si „niekto môže za to“, v akom sociálnom postavení sa ocitol (ako to tvrdí žalobca). Súd rozhodne o každej žiadosti po zhodnotení celkových osobných a majetkových pomeroch v tej ktorej konkrétnej veci. Každý jeden spor je individuálny a je potrebné posudzovať ho samostatne.

19. Pokiaľ ide o jeho tvrdenie, že súd vyfabuloval tvrdenie o možnosti byť pracovne zaradený, súd uvádza, že v zmysle zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody (§ 42 a nasl.) vyplýva

každému z odsúdených právo byť pracovne zaradený v súlade s účelom výkonu trestu; pritom sa prihliada na zdravotný stav, využitie pracovnej kvalifikácie a plnenie cieľov programu zaobchádzania. Súd teda žiadne tvrdenie nevymýšľal a neskresľoval, len konštatoval možnosť žalobcu pracovne sa zaradiť aj v rámci jeho sociálneho postavenia. Že toto právo nevyužil, nie je žiadnou fabuláciou súdu, ale jeho vlastným rozhodnutím.

20. Súd neignoruje práva žiadnej zo strán sporu. V konaní pred súdom majú strany rovné postavenie. Rovnaké postavenie ako žalobca má aj žalovaný. Obdobné legitímne očakávania teda prináležia aj žalovanej strane. Vo všeobecnosti platí, že právo sa nesmie uplatňovať šikanóznym spôsobom. Súd rozhoduje o návrhoch, ktoré sa nachádzajú v spise a na základe skutkového a právneho stavu, ktorý zistil z návrhov (podaní) a z dôkazných prostriedkov v ňom vykonaných. Aj v tomto prípade tak postupoval, keď žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Jediná súdu známa a preukázaná skutočnosť je, že v súčasne dobe žalobca vykonáva trest odňatia slobody. Stále tak platí, že svoje nepriaznivé sociálne postavenie nepreukázal a súd nemá oprávnenie nahrádzať jeho povinnosť tvrdenia a unesenia dôkazného bremena.

21. Súd prvej inštancie preto konštatuje, že rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka je správne, vychádza zo správne a riadne zisteného skutkového a právneho stavu a vec je aj správne právne posúdená.

22. S poukazom na § 250 ods. 1 C. s. p. súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia a sťažnosť žalobcu v celom rozsahu zamietol. Súd zároveň konštatuje, že rozhodnutie o zastavení konania nevytvára prekážku veci rozhodnutej (res iudicata) a súd tak neznemožnil žalobcovi prístup k súdu.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 C. s. p. v spojení s § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch)